

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ
БЕЗЦЕННОТО КАМЪЧЕ

chitanka.info

Ще ви разкажа една приказка за Дядо-Павловото безценно камъче.

Дядо Павел бил овчар. Имал си кошара в Балкана и затварял нощем десетина овце в кошарата. Имал си колиба с покрив от плочи, а в колибата — едно коте и едно пате. Само си нямал дядо Павел балканецът светилник — да му свети нощно време.

Веднъж дядо Павел, като вървял подир стадото си, чул на една поляна край гората писък — сякаш тънка свирка свири жална песен. Навлязъл в шумака, да разбере какво има, и видял, че гората гори и пращи, а край един обгорял пън се гърчи в пламъците пъстро гущерче и пици.

— Овчарко — продумало гущерчето, като го зърнало, — братко, помогни ми да изляза от огъня!

Дядо Павел отвърнал:

— Да ти помогна, но как да нагазя в тая жар? Ще ми изгорят краката!

— Тогава подай тоягата си — аз ще се хвана за нея, а ти ме изтегли.

Дядо Павел протегнал дългата си овчарска тояга, гущерчето стъпило на нея и се измъкнало от огъня.

— Искам да ти се отплатя — продумало гущерчето, като дошло на себе си, — ела подире ми!

— Какво ще ми дадеш? — попитал дядо Павел.

— Аз съм чедо — рекло гущерчето — на гущерския цар. Моят баща живее в една дълбока и тъмна пещера. На короната му има девет безценни камъчета, които светят като девет слънца. Ще ти дам едното.

Тръгнало гущерчето по тревата надолу към реката, потеглил подире му старецът. Вървели, що вървели — стигнали до пещерата.

— Ти почакай тук, пък аз ще ида за камъка! — продумало гущерчето.

Дядо Павел седнал на земята. Свечерявало се вече. Додето гущерчето излезе — станало тъмно. Най-сетне то се показало с безценното камъче в уста. Когато излязло — цялата поляна наоколо грейнала. Птичките от околните дървета трепнали с криле и зачуруликали. Помислили, че се е вече съмнало и слънцето огряло.

— Вземи туй камъче и си иди в колибата. Трябва да ти кажа, че туй камъче не е само за светене. То може да прави и други работи.

Когато стигнеш вкъщи, почукай с камъчето три пъти по земята и речи: „Да ми дойде туй и туй!“ Каквото поискаш, ще ти дойде.

Взел дядо Павел светлото камъче и го погледнал: то било голямо колкото лешник. Пуснал го в торбата си и кривнал към колибата. Заварил стадото си пред кошарата, а патето и котето чакат до прага. Прибрал си овцете старецът, влязъл в колибата и извадил камъчето. Като светнало онуй ми ти камъче — цялата колиба озарило. Котето и патето си затулили очите — да не ослепеят. Дядо Павел се навечерял и си рекъл:

— Защо ми трябва други работи да искам от камъчето, когато си имам всичко: и колиба, и овце, и сиренце, ето сега и светлинка ми грейна на трапезата.

Легнал си да спи. Ала сън не му дохождал. Почнал да си мисли:

„Защо пък да не опитам камъчето? Я да поискам нещо! Какво ли да поискам, какво ли да поискам — ще поискам един мермерен дворец“.

Станал от постелята, посегнал към камъчето, което си светело на полицата. Взел го, чукнал го три пъти по земята и рекъл:

— Да ми дойде тук един мермерен дворец!

Додето изрече тия думи — ето че колибата се отместила, загубила се някъде и на мястото ѝ се появил чуден мермерен дворец. Стените на стаите били от огледала, съдовете — от чисто злато, а столовете и масите — от слонова кост. Учудил се старецът, разходил се по стаите, разгледал ги и легнал на едно меко легло от пух. Скрил камъчето в пазвата си.

Не щеш ли, нея вечер дошъл да го навести съседът му Иван.

— Дойдох — рекъл Иван — да те видя жив ли си, и да си попрिकाваме, защото не ми се спеше тая нощ. Какво е туй чудо? Не мога да повярвам на очите си: кой ти издигна тоя дворец?

— Камъчето — отвърнал дядо Павел и се усмихнал.

— Кое камъче? Я дай да видя туй камъче!

Дядо Павел бръкнал в пазвата си, извадил камъчето и го подал на Ивана. Иван го разгледал и попитал:

— Ами как построи туй малко камъче такъв дворец?

Дядо Павел му разправил и си прибрал камъчето. Приказвали, що приказвали, почнали да се прозяват.

— Остани да нощуваш, Иване, в дома ми — поканил дядо Павел съседа си.

— Къде ще легна?

— Легни до мен на тоя пух!

Легнал Иван до стареца и почнал да слухти. Чакал стопанинът да заспи. Щом дядо Павел захъркал, Иван бръкнал в пазвата му, взел камъчето, чукнал го три пъти на земята и рекъл:

— Да дойдат четирима кралимарковци, да вземат тоя дворец и да го отнесат отвъд Дунава!

Додето изрече тия думи, явили се четирима кралимарковци, дигнали двореца и го понесли. Иван с камъчето поел подире им, а дядо Павел останал. Кога се събудил сутринта — погледнал наоколо и що да види? — няма никакъв дворец, няма го и безценното камъче. Само вехтата плочена колиба, котето и патето. Заплакал старецът с два реда сълзи. Нажалили се овцете и блейнали. Домъчняло на котето, докривяло и на патето.

— Искаш ли да идем отвъд Дунава за дядовото камъче? — казало котето.

— Искам — съгласило се патето.

Тръгнали. Извървели цялата Дунавска равнина, стигнали широката тиха река Дунав.

— Аз мога да плувам — рекло патето, — а ти не можеш. Качвай се на гърба ми, да те пренеса отвъд!

Качило се котето върху гърба на своето другарче и патето преплувало отвъд. Повървели още малко, стигнали двореца. Промъкнали се в градината и влезли през един отворен прозорец. Заварили Ивана — спи на пухеното легло, а камъчето скрил под езика си. Те разбрали, че е там, защото в гърлото му блещукала светлинка.

— Как да го взема от устата му? — попитало патето.

— Ще ти кажа как — отвърнало котето. — Аз ще натопя опашката си в кратунката с червения пипер и ще погладя с нея Ивановия нос. Иван ще кихне и камъчето ще падне от устата му.

Както рекло, тъй сторило котето. Натопило опашката си в пипера, погладило Ивановия нос, Иван кихнал и камъчето изскочило от устата му. Котето го грабнало и хукнало да бяга. Подире му се затекло патето. Бягали, бягали, стигнали пак до Дунава. Котето яхнало патето и патето заплувало. Насред Дунава патето се обадило:

— Какво е туй чудно камъче, дай да го видя!

— Не може сега — ще го изтървем във водата. Когато излезем на брега, ще го гледаш.

— Дай го сега или ще се гмурна във водата и ще се удавиш! — заграчило патето.

Котето се уплашило и рекло:

— Дръж!

Патето посегнало да вземе камъчето с лопатката си, ала го изтървало. Камъчето цамбурнало във водата и потънало.

Излезли двете гадинки на брега и заплакали.

Минал един рибар с въдица и ги запитал:

— Котенце, патенце, защо плачете?

— Гладни сме — измяукало котето.

Рибарят пуснал въдицата във водата, хванал една голяма риба и я дал на патето и котето.

— НЎ — рекъл им той, — че да не плачете!

Котето и патето отнесли рибата във върбалака, почнали да ядат и какво мислите намерили в корема ѝ? Намерили камъчето. Рибата стояла във водата с отворена уста и когато патето изтървало камъчето, тя го налапала.

Зарадвали се много гадинките, затепкали пак през Дунавското поле, извървели го и стигнали Дядо-Павловата кошара. Дядо Павел лежал на земята и плачел. Търкулнали камъчето до главата му. Тогава изведнъж Дядо-Павловите очи светнали. Грабнал старецът камъчето, чукнал с него три пъти по земята и викнал:

— Искам тука Ивана — вързан в един чувал!

Додето изрече тия думи — напреде му се изтърсил един чувал, а вътре — Иван. Грабнал си тоягата дядо Павел и — тупа-лупа — дръпнал на Ивана един бой, па го развързал и го изпроводил да си ходи.

След туй старият овчар си прибрал камъчето в кесията и рекъл:

— Не ми трябва никакъв дворец, защото Иван ще го открадне пак. Зная му нрава.

И тръгнал подир овците си. Всяка вечер слагал камъчето на полицата — да му свети. А когато се поминал, гущерчето влязло в колибата и пак си прибрало камъчето.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.